

- 2) Článek 15 odst. 1 směrnice 2002/58, ve znění směrnice 2009/136, ve spojení s čl. 4 odst. 2 SEU, jakož i s články 7, 8 a 11 a čl. 52 odst. 1 Listiny základních práv Evropské unie musí být vykládán v tom smyslu, že brání vnitrostátní právní úpravě, která umožňuje státnímu orgánu uložit poskytovatelům služeb elektronických komunikací – pro účely zajištění národní bezpečnosti – povinnost plošného a nerozlišujícího předávání provozních a lokalizačních údajů bezpečnostním a zpravodajským službám.

(¹) Úř. věst. C 22, 22.1.2018.

Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 6. října 2020 (žádost o rozhodnutí o předběžné otázce Conseil d'État, Cour constitutionnelle – Belgique, France) – La Quadrature du Net (C-511/18 a C-512/18), French Data Network (C-511/18 a C-512/18), Fédération des fournisseurs d'accès à Internet associatifs (C-511/18 a C-512/18), Igwan.net (C-511/18) v. Premier ministre (C-511/18 a C-512/18), Garde des Sceaux, ministre de la Justice (C-511/18 a C-512/18), Ministre de l'Intérieur (C-511/18), Ministre des Armées (C-511/18), Ordre des barreaux francophones et germanophone, Académie Fiscale ASBL, UA, Liga voor Mensenrechten ASBL, Ligue des Droits de l'Homme ASBL, VZ, WY, XX v. Conseil des ministres

(Spojené věci C-511/18, C-512/18 a C-520/18) (¹)

(„Řízení o předběžné otázce – Zpracování osobních údajů v odvětví elektronických komunikací – Poskytovatelé služeb elektronických komunikací – Poskytovatelé hostingových služeb a poskytovatelé přístupu k internetu – Plošné a nerozlišující uchovávání provozních a lokalizačních údajů – Automatizovaná analýza dat – Přístup k datům v reálném čase – Zajištění národní bezpečnosti a boj proti terorismu – Boj proti trestné činnosti – Směrnice 2002/58/ES – Oblast působnosti – Článek 1 odst. 3 a článek 3 – Důvěrný charakter elektronických sdělení – Ochrana – Článek 5 a čl. 15 odst. 1 – Směrnice 2000/31/ES – Oblast působnosti – Listina základních práv Evropské unie – Články 4, 6 až 8 a 11 a čl. 52 odst. 1 – Článek 4 odst. 2 SEU“)

(2020/C 433/03)

Jednací jazyk: francouzština

Předkládající soudy

Conseil d'État, Cour constitutionnelle

Účastníci původního řízení

(Věci C-511/18 a C-512/18)

Žalobci: La Quadrature du Net (C-511/18 a C-512/18), French Data Network (C-511/18 a C-512/18), Fédération des fournisseurs d'accès à Internet associatifs (C-511/18 a C-512/18), Igwan.net (C-511/18),

Žalovaní: Premier ministre (C-511/18 a C-512/18), Garde des Sceaux, ministre de la Justice (C-511/18 a C-512/18), Ministre de l'Intérieur (C-511/18), Ministre des Armées (C-511/18)

Za účasti: Privacy International (C-512/18), Center for Democracy and Technology (C-512/18),

(Věc C-520/18)

Žalobci: Ordre des barreaux francophones et germanophone, Académie Fiscale ASBL, UA, Liga voor Mensenrechten ASBL, Ligue des Droits de l'Homme ASBL, VZ, WY, XX

Žalovaná: Conseil des ministres

Za účasti: Child Focus (C-520/18)

Výrok

1) Článek 15 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/58/ES ze dne 12. července 2002 o zpracování osobních údajů a ochraně soukromí v odvětví elektronických komunikací (směrnice o soukromí a elektronických komunikacích), ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/136/ES ze dne 25. listopadu 2009, ve spojení s články 7, 8 a 11 a čl. 52 odst. 1 Listiny základních práv Evropské unie musí být vykládán v tom smyslu, že brání legislativním opatřením, která pro účely stanovené v čl. 15 odst. 1 preventivně stanoví plošné a nerozlišující uchovávání provozních a lokalizačních údajů. Naproti tomu čl. 15 odst. 1 směrnice 2002/58, ve znění směrnice 2009/136, ve spojení s články 7, 8 a 11 a čl. 52 odst. 1 Listiny základních práv nebrání legislativním opatřením,

- která za účelem zajištění národní bezpečnosti stanoví možnost přikázat poskytovatelům služeb elektronických komunikací, aby prováděli plošné a nerozlišující uchovávání provozních a lokalizačních údajů v situacích, kdy dotyčný členský stát čelí závažnému ohrožení národní bezpečnosti, které se jeví jako skutečné a aktuální nebo předvídatelné, přičemž rozhodnutí o uložení tohoto příkazu může být předmětem účinného přezkumu soudem nebo nezávislým správním orgánem, jehož rozhodnutí je závazné, a cílem tohoto přezkumu bude ověřit, že nastala některá z těchto situací, jakož i dodržení podmínek a záruk, které musí být stanoveny, a tento příkaz však může být vydán pouze na dobu nezbytně nutnou, avšak s možností prodloužení, pokud ohrožení přetrvává;
- která za účelem zajištění národní bezpečnosti, boje proti závažné trestné činnosti a předcházení závažnému ohrožení veřejné bezpečnosti stanoví cílené uchovávání provozních a lokalizačních údajů, které je na základě objektivních a nediskriminačních kritérií vymezeno kategoriemi dotčených osob nebo prostřednictvím zeměpisného kritéria, na dobu nezbytně nutnou, avšak s možností prodloužení;
- která za účelem zajištění národní bezpečnosti, boje proti závažné trestné činnosti a předcházení závažnému ohrožení veřejné bezpečnosti stanoví plošné a nerozlišující uchovávání IP adres přidělených zdroji připojení, a to po nezbytně nutnou dobu;
- která za účelem zajištění národní bezpečnosti, boje proti trestné činnosti a veřejné bezpečnosti stanoví plošné a nerozlišující uchovávání údajů o totožnosti uživatelů prostředků elektronické komunikace a
- která za účelem boje proti závažné trestné činnosti a a fortiori zajištění národní bezpečnosti stanoví možnost přikázat rozhodnutím příslušného orgánu, které podléhá účinnému soudnímu přezkumu, poskytovatelům služeb elektronických komunikací, aby po určenou dobu prováděli urychlené uchování provozních a lokalizačních údajů, jimiž disponují,

pokud tato opatření pomocí jasných a přesných pravidel zajišťují při uchovávání dotčených údajů dodržení souvisejících hmotněprávních a procesních podmínek a pokud subjekty údajů mají k dispozici účinné záruky proti riziku zneužití.

- 2) Článek 15 odst. 1 směrnice 2002/58, ve znění směrnice 2009/136, nahlížený ve světle článků 7, 8 a 11 a čl. 52 odst. 1 Listiny základních práv, musí být vykládán v tom smyslu, že nebrání vnitrostátní právní úpravě, která ukládá poskytovatelům služeb elektronických komunikací, aby prováděli jednak automatizovanou analýzu a shromažďování zejména provozních a lokalizačních údajů v reálném čase a jednak shromažďování technických údajů o umístění používaných koncových zařízení v reálném čase, pokud
- je provádění automatizované analýzy omezeno na situace, kdy členský stát čelí závažné hrozbě pro národní bezpečnost, která se jeví jako skutečná a aktuální či předvídatelná, přičemž provádění této analýzy může být předmětem účinného přezkumu soudem nebo nezávislým správním orgánem, jehož rozhodnutí je závazné, a cílem takového přezkumu bude ověřit, že nastala situace, která uvedené opatření odůvodňuje, jakož i dodržení podmínek a záruk, které musí být stanoveny, a
 - je provádění shromažďování provozních a lokalizačních údajů v reálném čase omezeno na subjekty, u nichž existuje pádný důvod se domnívat, že jsou určitým způsobem zapojeny do teroristických činností, a podléhá předchozímu přezkumu prováděnému soudem nebo nezávislým správním orgánem, jehož rozhodnutí je závazné, aby bylo zajištěno, že takové shromažďování v reálném čase bude povoleno pouze v mezích toho, co je nezbytně nutné. V řádně odůvodněných naléhavých případech musí být přezkum proveden v co nejkratší době.
- 3) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/31/ES ze dne 8. června 2000 o některých právních aspektech služeb informační společnosti, zejména elektronického obchodu, na vnitřním trhu (směrnice o elektronickém obchodu) musí být vykládána v tom smyslu, že se nevztahuje na oblast ochrany důvěrnosti komunikace a fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů v rámci služeb informační společnosti, jelikož tato ochrana je upravena – podle okolností – směrnicí 2002/58, ve znění směrnice 2009/136, nebo nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46. Článek 23 odst. 1 nařízení 2016/679 nahlížený ve světle článků 7, 8 a 11 a čl. 52 odst. 1 Listiny základních práv musí být vykládán v tom smyslu, že brání vnitrostátní právní úpravě, která poskytovatelům veřejných komunikačních služeb on-line a poskytovatelům hostingových služeb ukládá povinnost plošného a nerozlišujícího uchovávání údajů, zejména osobních údajů souvisejících s těmito službami.
- 4) Vnitrostátní soud nemůže uplatnit ustanovení svého vnitrostátního práva opravňující jej k tomu, aby časově omezil účinky prohlášení protiprávnosti, které mu přísluší podle tohoto práva, ve vztahu k vnitrostátním právním předpisům, jež poskytovatelům služeb elektronických komunikací ukládají, zejména za účelem zajištění národní bezpečnosti a boje proti trestné činnosti, povinnost plošného a nerozlišujícího uchovávání provozních a lokalizačních údajů, která je neslučitelná s článkem 15 odst. 1 směrnice 2002/58, ve znění směrnice 2009/136, ve spojení s články 7, 8 a 11 a čl. 52 odst. 1 Listiny. Článek 15 odst. 1 uvedené směrnice vykládaný ve světle zásady efektivity ukládá vnitrostátními trestnímu soudu, aby v trestním řízení zahájeném proti osobám podezřelým ze spáchání trestných činů nepřihlížel k informacím a důkazům, které byly získány prostřednictvím plošného a nerozlišujícího uchovávání provozních a lokalizačních údajů neslučitelného s unijním právem, pokud se tyto osoby nemohou účinně vyjádřit k těmto informacím a důkazům, které spadají do oblasti, jež se vymyká znalosti soudu, a mohou zásadním způsobem ovlivnit posouzení skutkového stavu.

(¹) Úř. věst. C 392, 29.10.2018.
Úř. věst. C 408, 12.11.2018.